

2 SEM TDC RD G 1

R.D. - 201 (16, 17, 18, 19)

2016 Comp - 201 (17, 18, 19)
(May) Hindi - 201 (16, 18, 19)
Bang - 201 (18, 19)

RURAL DEVELOPMENT

(General)

Course : 201

(Rural Economy of India)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32/24

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা/তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা : 1×8=8

Choose the correct answer/Answer the following questions :

(a) গ্ৰাম্য অনা-কৃষিক্ষণ্ডৰ অন্তৰ্গত এটা আৰ্থিক কাৰ্যৰ উদাহৰণ দিয়া।

Give an example of a rural non-farm economic activity.

- (b) তলৰ কোনখন ভাৰতীয় পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনা কালছোৱাত কৃষি আৰু আনুসংগিক খণ্ডৰ বৃদ্ধিৰ হাৰ সৰ্বাধিক আছিল ?

During which of the following Five-Year Plans of India the growth rate of agriculture and the allied sectors was the highest?

- (i) অষ্টম পৰিকল্পনা
Eighth Plan
- (ii) নৱম পৰিকল্পনা
Ninth Plan
- (iii) দশম পৰিকল্পনা
Tenth Plan
- (iv) একাদশ পৰিকল্পনা
Eleventh Plan
- (c) গ্ৰাম্য নিবনুৱা সমস্যাৰ এটা কাৰণ লিখা ।
State one reason for rural unemployment problem.
- (d) MGNREGAৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা ।
Write the full form of MGNREGA.
- (e) গ্ৰাম্য ঋণৰ এটা প্ৰতিষ্ঠানিক উৎসৰ নাম লিখা ।
State one institutional source of rural credit.

(f) আত্মসহায়ক গোট এটাৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় সৰ্বনিম্ন সদস্যৰ সংখ্যা হৈছে

The minimum number of members required to form a self-help group is

(i) 10

(ii) 12

(iii) 15

(iv) 20

(g) তলৰ কোনটো ব্যৱসায়িক বেংক নহয় ?

Which of the following is not a commercial bank?

(i) PNB

(ii) SBI

(iii) SIDBI

(iv) UBI

(h) ভাৰতীয় সেউজ বিপ্লৱৰ জনক কোন ?

Who is the Father of Indian Green Revolution?

2. তলত দিয়া যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (প্ৰতিটো 100 শব্দৰ ভিতৰত) : 4×4=16

Write short notes on any four of the following (within 100 words each) :

- (a) ভাৰতৰ গ্ৰাম্য কৰ্মক্ষম জনসংখ্যাৰ গাঁথনি
Composition of rural workforce of India
- (b) ভূমি সংস্কাৰৰ উদ্দেশ্যসমূহ
Objectives of land reforms
- (c) কৃষিদ্ৰব্য বিপণনৰ সমস্যাৰাজী
Problems of agricultural marketing
- (d) গ্ৰাম্য নিবনুৱা সমস্যা সমাধানৰ উপায়
Measures to solve the problem of rural unemployment
- (e) NABARDৰ উদ্দেশ্যসমূহ
Objectives of NABARD

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা (প্ৰতিটো 500 শব্দৰ ভিতৰত) :

Answer the following questions (within 500 words each) :

3. (a) গ্ৰাম্য উন্নয়নত অনা-কৃষিক্ষণ্ডই কেনেদৰে সহায় কৰিব পাৰে, বৰ্ণনা কৰা।
Describe how non-farm sector can help in rural development.

অথবা / Or

- (b) ভাৰতৰ গ্ৰাম্য অঞ্চলত আয় আৰু সম্পত্তি বিতৰণৰ
অসমতাৰ ব্যাপকতা বিশদভাৱে আলোচনা কৰা। 11

Explain the extent of inequality in the
distribution of income and assets in
rural India.

4. (a) ভাৰতৰ ভূমি সংস্কাৰৰ সুফল আৰু কুফলবোৰ আলোচনা
কৰা। 11

Discuss the beneficial and adverse
effects of land reforms in India.

অথবা / Or

- (b) সেউজ বিপ্লৱে ভাৰতীয় কৃষিক্ষেত্ৰলৈ অনা পৰিৱৰ্তনবোৰ
আলোচনা কৰা। 11

Discuss the changes brought by green
revolution to the agriculture sector of
India.

5. (a) গ্ৰাম্য উন্নয়নত গ্ৰাম্য উদ্যোগৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা।
ভাৰতৰ গ্ৰাম্য উদ্যোগসমূহে সঞ্চুখীন হোৱা সমস্যাবোৰ
আলোচনা কৰা। 5+7=12

Analyze the role of rural industries
in rural development. Discuss the
problems faced by the rural industries
of India.

অথবা / Or

- (b) গ্রাম্য অর্থনীতিত হস্ততাঁত আৰু হস্তশিল্পৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা । 6+6=12

Discuss the role of handloom and handicrafts in rural economy.

6. (a) পৰম দৰিদ্ৰতা আৰু আপেক্ষিক দৰিদ্ৰতাৰ মাজৰ পাৰ্থক্য দৰ্শোৱা । গ্রাম্য ভাৰতৰ দৰিদ্ৰতাৰ কাৰণবোৰ বৰ্ণনা কৰা । 4+7=11

Distinguish between absolute poverty and relative poverty. Describe the causes of poverty in rural India.

অথবা / Or

- (b) আত্মসহায়ক গোটৰ সাংগঠনিক গাঁথনিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা । আত্মসহায়ক গোটে মহিলা সৰলীকৰণত কেনেদৰে সহায় কৰিব পাৰে, ব্যাখ্যা কৰা । 4+7=11

Discuss the organizational structure of the self-help groups. Analyze how the self-help groups can help in women empowerment.

7. (a) গ্রাম্য উন্নয়নৰ বাবে প্ৰতিষ্ঠানিক ঋণৰ প্ৰয়োজনীয়তা ব্যাখ্যা কৰা । 11

Explain the need of institutional credit for rural development.

(7)

অথবা /Or

- (b) গ্রাম্য ঋণৰ অপ্ৰতিষ্ঠানিক উৎসবোৰ কি? এনে উৎসৰ পৰা গ্ৰহণ কৰা ঋণে গ্ৰাম্য অৰ্থনীতিত সৃষ্টি কৰিব পৰা সমস্যাবোৰ আলোচনা কৰা। 2+9=11

What are the sources of non-institutional credit? Discuss the problems that the non-institutional credit can create in rural economy.
